

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

VI. An Deus prædestinarit omnia hominum peccata?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

re, aut præuaricari. Tert. l. 2. contra Marcionem. Non enim comminatio mortis transgressioni adscriberetur, si non & contemptus legis in arbitrii libertatem homini deputaretur. 5. Deus amicum suum Adam innocentem fecisset sibi inimicum iniuste, contra Prou. 27. Amicum tuum ne dimiseris. Eccl. 6. Amicus fidelis protectio fortis, medicamentum vite, & immortalitatis. At neutrum fuisset Adæ Deus. 6. Quia si Adam peccauit liberè; ergo falsum, quod volente Deo: Quia voluntas Dei est rerum necessitas; vt dat Calvinus. Si non liberè; ergo falsum illud Caluini Inst. 1. c. 15. §. 8. Potuit Adam stare, si vellet; quando non nisi propria voluntate cecidit. Quoquo se vertat, in se incurrit Calvinus.

DICO AD I. Dato antecedente, negatur consequentia: quia probari nequit ex scriptura. Ad II. Naturaliter cecidit Adam, & omnes Eph. 4. Eramus & nos natura filij iræ. Aug. tract. 44. in loa. Quomodo, nisi peccante primo homine, vitium pro natura inoleuit? Et ipse Calvinus ib. Quod naturaliter inest omnibus, id certè originale est: naturaliter verò nos omnes damnationi obnoxios Paulus docet, Eph. 4. Voluit ergo Deus, vt si Adam peccaret, tota posteritas rea culpæ foret: Non tamen ideò voluit peccare Adamum cum posteris. Ad III. Non omnia fiunt Deo volente, quæ Permittente: Nec ideò vult omnia, quia præuidit. Aug. l. 4. de lib. arb. c. 4. Si vt tu, Que fecisti, meministi: nec tamen, que meministi, omnia fecisti; Ita Deus omnia, quorū ipse auctor est, præscit; nec tamen omnium, que præscit ipse auctor est. Quorum a non est auctor; iustus est ultor. Idem lib.

1. de anima c. 7. Præscientia Dei peccatores prænoscit, non facit.

QVÆSTIO VI

An Deus prædestinavit omnium hominum peccata?

CALVINVS, Inst. l. 1. c. 18. §. 1. Effugium est, Dei permisso, non volente hoc fieri. Quod a. nil efficiant homines, nil deliberando agitent, nisi arcano Dei nutu & directione, innumera testimoniis probatur. Inst. 3. c. 23. §. 6. Frustra de præscientia lis mouetur, vbi constat ordinatione potius & nutu omnia euenire. Ibid. §. 9. Excusabiles peccando haberi volunt reprobi; quia euadere nequeunt peccandi necessitatem; præsertim cum ex Dei ordinatione sibi iniiciatur huiusmodi necessitas. Nos verò negamus ritè inde excusari: quia sic Dei constat æquitas.

SVADET istis. I. Scripturis: Gen. 45. Non vestro consilio, sed Dei voluntate huc missus sum: at in eo peccarant fratres Iosephi. Item Gen. 50. Act. 2. Hunc definito consilio, & præscientia Dei traditum, per manus iniquorum affigentes interemistis. Et Act. 4. idem. 2. Beza Eph. 1. Deus est, qui operatur omnia, etiam peccata, secundum consilium voluntatis suæ. 3. Calu. sæpe peccatum est peccati pœna. Rom. 1. Propter quod tradidit illos Deus in reprobum sensum vt faciant, quæ non conueniunt. 4. Quia aut Nolens permittit peccata Deus; tunc non est omnipotens: aut Volens; tunc falso id negant Papistæ.

AVT OR. Non prædestinauit Deus fieri peccata.

I. Sic scriptura in Antichristo p. 4. q. 5. docet, Deum detestari mala, ac nolle quoad se: quin quæ præuidit, velle ea in bonum vsum conuertere: Vt Gen. 50. Vos cogitastis de me malum; sed Deus vertit illud in bonum, vt exaltet me; Et saluos faceret multos populos. Aug. In Enchir. c. 100. Non sineret Bonus fieri mala, nisi Omnipotens etiam de malo facere posset bene. In hunc sensum accipit omnes scripturas, etiam quæ contrariæ

b

viden-

videntur, omnis Sanctorum Patrum consensus.

II. Deus non potest velle, quod vt naturæ suæ contrarium execratur: illa autem est infinita bonitas; at peccatum est malitia: quæ inter nulla est proportio: causæ verò & effectus est proportio: non igitur esse Deus causa peccati potest. Quia, Matth. 7. *Non potest arbor bona malos fructus facere.* Et Sap. 14. *Odio est Deo impius & impietas.* Et Calvinus Inst. 3. c. 23. §. 4. *Deus iniustitiam naturaliter amat, iniustitiam auersatur.* Ratio: Quia voluntas Dei & natura Dei sunt reipsa idem; vnde Dei odium in peccatum est Deo naturale ac necessarium; vt & amor boni.

III. Deus non potest velle fieri, quod seuerè prohibet fieri; cum non possit contrarias habere voluntates. Hoc ait Calu. Inst. 1. c. 18. §. 3. *facile diluatur.* Post multa concionabunda ita diluit *Quomodo idem diuerso modo Nolit fieri, & Velit, non capimus.* Fingit autem præter apertam Dei voluntatem, qua in scripturis verat peccata, occultam aliam qua velit eadem: sed eam confinxit ipse.

IV. Qui punit, quod sua voluntate factum est, tyrannus est: at Deus punit peccata: ergo si illius cum voluntate fieret, tyrannus esset. Esto: puniat bono sine vt ostendat suã potentiã: At eo fauor foret tyrannis, velle delinqui, vt puniat.

V. Si Deus vellet peccari, homo peccando non peccaret; quia se Dei voluntati conformaret.

i. Cum igitur sic nemo peccasset, aut peccet; ad quid venisset Christus peccatis tollendis?

2. Sic vera Libertinorum esset hæresis; *Peccatum nihil est, nisi falsa opinio.*

3. Quodque amplius peccando seruaremus legem Dei: Cum Dei voluntas, ait Calu. Inst. 3. c. 23. §. 2. *si non modo ab omni vitio puras, sed summa perfectionis Regula, & Legum omnium Lex nostra, velitque nos peccare.*

4. Quin peccatum foret bonum factum; quia Legi, Regulæ summae, voluntati Dei conforme: sicut Israelitarum spolia rapta Aegyptijs, Olee cum fornicaria nuptiæ, destinata ab Abrahamo cædes filij: quæ in se peccata erant, at iussu Dei facta, virtuti ducebantur.

VI. Si prædestinasset peccata singulorum Deus; frustra nos orare docuisset, *Ne nos inducas intent.* adeo immutabilia sunt decreta Dei: Item peccasset omnes, quotquot vnquam lege peccata vel prohibuerunt, aut punierunt: vitia forent virtutes appellanda, ac remuneranda. Item inimicæ Catholicis succenserent hæretici, ab illis sese ferro flammisque deleti cum Deo volente fiat.

DICO AD I. Deus ad præuisa mala circa Iosephum, & Christum patranda se habuit permissiue: at actiue ad eorum factam in maius bonum conuersionem. 2. Scripturis Scripturas, & illarum sensum sequiori sensui apparenti, ex S. Patrum consensu opponimus. Cum enim scriptura rem eandem hic asserit, negat alibi, tunc illi adhærendum parti, cui fauent magis & verba, & sensus Scripturæ, & Patrum consensus. At Calvinista hac in causa non habent vllam scripturam claram & euentem; nos habemus &c.

AD II. In-

Ad II. Infrà quæst. 9. liquebit, quod, quæ operatur Deus, operari eum voluntate sua: at operatur omnia, præter peccata.

Ad III. Sequens peccatum prioris est pœna, improprie & indirectè; sc. dum peccatum prius fugat gratiam, à qua desertus homo pronior ruit in peccatum aliud, aut in infamiã.

Ad IV. Aug. in Enchir. c. 100. Deus peccata permittit volens; fiunt autem Deo non volente. Permissio iusta est; peccatum iniquum. Nec ideo, quia peccatur inuito Deo, Deus non est omnipotens; quia inter velle & nolle Dei medium datur Permittere malum, & tamen id non velle.

QVÆSTIO VII.

An Impellat Diabolum Deus, ut nos ad peccandum inducat?

CALVINVS ait, Inst. 1. c. 18. §. 1. Scimus Sathanam se coram Deo sistere, ad excipienda iussa, non minus quàm Angelos, qui spontè obediunt: diuerso id quidem modo & fine; sed tamen ne quid agredi possit, nisi volente Deo. &c. Ergo quicquid agerent homines, vel Sathan ipse, Deus tamen clauum tenet, ut ad exequenda sua iudicia conuertat eorum conatus. Vult Deus perfidum Regem Achab decipi; operam suam offert diabolus: mittitur cum mandato certo, ut sit sp. mendax in ore Prophetarum. &c. Ridiculum foret, iudicem tantum Permittere, non Decernere, quid fieri velit, & mandare executionem ministris. Ibid. §. 2. Fateor, interposita Sathanae opera sepe Deum agere in reprobis; sed ut eius impulsu Sathan ipse partes suas agat & perficiat, quatenus datum est. &c. Dicitur Sathan excacare infidelium mentes: vnde hoc, nisi quod ab ipso Deo manat efficaciam erroris? &c. §. 5. Spiritus ergo impurus, Dei spiritus vocatur; quia ad eius nutum potentiamque respondet, instrumentum magis ipsius in agendo, quàm à seipso autor. &c.

AUTOR. I. Nemini mandatis Deus

impie agere, Eccl. 15. adeò nec diabolo vnquam; cuius impietati voluntariæ patronum agit Calvinus; culpaturque Deum ceu mandatarium Sathanicæ malitiæ.

2. Deus contraria mādaret homini, ut non peccet, resistatque diabolo: Sathanæ, ut inducat ad peccandum. Item Dei mandata de procurandis peccatis habere semper vim & effectum; at ea de vitandis ijs, ac virtutibus operandis, non sortiri effectum semper; Item, Inde promptior Deus foret ad mala, quàm bona; cum illa semper, hæc non semper eueniant. Item, Deus plus Sathanæ quàm Angelis tribueret: nam mandato suo diaboli efficaciter concurreret semper; non pariter Angelis dato. Vnde Deus omnia nobiscum simulato ageret inhortans ad virtutes: Frustrà Apostolus, Eph. 6. *Induite vos armaturam Dei, ut possitis stare aduersus insidias diaboli*, hoc est Caluino, aduersus mandatum Dei.

3. Deus odit peccatum, ut suprà liquet: non ergo Sathanam incitat eisdem procurando. Vide *Antichristum* p. 4. q. 6.

QVÆSTIO VIII.

An occulta vi moueat ac Necesitates nos ad peccandum Deus?

CALVINVS ait, Inst. 1. c. 18. §. 2. Quantum ad arcanos motus spectat, quod de corde Regis prædicat Salomon, *flecti huc & illuc, prout Deo visum est*, ad totum certè genus humanum extenditur, tantundemq; valet, ac si dixisset: *Quicquid animis concipimus, arcana Dei inspiratione ad suum finem dirigi.* Et certè nisi Deus intus operaretur in mentibus ho-